

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

A BONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmonde — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 24 August.

La Cluș și la Deva se fac mari pregătiri pentru intimpinarea și primirea Maiestății Sale.

Ungurii și dau toată silința, ca să pună lumina sub obroc și să astupe sărăcia proverbială a poporului din Ardeal cu calpacuri, attilă și pinteni, și aceasta o fac foarte reu.

Maiestatea Sa este cu mult mai înțeles, decum să nu scie, că în Transilvania sunt mai mulți oameni, cari poartă opinii de cât attilă, și că tot acei oameni sunt oameni de ordine, oameni supuși și fideli dinastiei și tronului, plătesc dare în bani și în sânge, și au drept ca și ei să vadă față Maiestății Sale prin reprezentanții lor, prin fi poporului român.

Unicul comitat din Transilvania, în care se pare a mai fi considerat și elementul român este comitatul Făgărașului, care a reflectat și la fi români ai comitatului și la preoții români ca să salute pe monarchul; pe când cei din comitatul Clușului și al Albei de jos au hotărât, că români să stea acasă, să vadă de alte trebi, deoarece trebile acestea de salon le isprăvesc dlor, cum trebuie și cum cer interesele specifice ungurești.

Și apoi și vor fi mai cugetând obâlderitorii acestor comitate și aceea, că e bine ca monarchul să i-se pară, că în aceste comitate nu mai sunt români, că aceia și-au părăsit limba, portul și credința de dragul maghiarilor și aşa după o fericită domnie de 28 ani, maghiarii moderni de aq̄ au făcut, ceeace nu au putut face maghiarii cei bîtrâni dela Sfântul Stefan încoace, — au asimilat pe români, i-au maghiarizat și i-au fericit aşa, că nu mai rîvnesc a mai fi români, ci le place, le vine bine de a putea fi și ei maghiari, căci aq̄ e onoare a fi maghiar și e rușine a mai fi român, ori sas, ori slovac etc.

Numai căt calculii celor din fruntea comitatelor sunt greșiti. Poporul român se va prezenta în masse, fie pe la cornurile ulițelor, fie pe la toate cotiturile drumurilor, prin căi și dealuri, cu plugurile, cu sapele, cu coasele și Maiestatea Sa, care distinge mai bine, va vedé, că acești oameni sunt români, va vedé, că sunt locuitori pacinici, va vedé, că sunt oameni muncitori și va scî, că ei lucră drumurile, ei pardosesc strădele, ei fac podurile, ei dau cel mai valoros contingent pentru armată; și fețiorii români în marșurile lor vor cânta doine românești, ca să dea de gol pe cei ce cred, că se poate falsifica opinionea publică și pe cei ce în orbă lor vor să facă să credă cel mai bun domitoriu, că nu are ochi și urechi decât pentru un popor privilegiat. Mai dilele trecute o pățise polo-

nii cu ingânfarea lor față de rutenii din Galitia și noi le stăm buni fraților maghiari, că au să o pățască și ei la Cluș și la Deva, dacă nu și vor modera procederea lor față de români, — fie chiar și dî Tisza de față.

Au greșit cei de la Cluș, au greșit cei de la Alba Iulia, când au crezut, că e bine, că români să fie eschisi din deputații și monarchul singur va întreba, că unde sunt români, cine ne-a împedecat de nu am putut da față cu Acela, căruia noi și suntem etern adicți, l' iubim, și strigăm totdeauna: dați cele ce se cuvin lui Domnul lui Dumnezeu, și cele ce să cuvin împăratului împăratului!

De ce dar dlor le au fost rușine să fie la olală cu noi, unde e frățietatea, egalitatea și dreptatea cea bucinată de pe buzele ungurilor?

Unde e acum dî Trefort, să le spună maghiarilor, că în călătoria sa prin Sviterna a aflat pe francezi tot așa de multămîti ca și pe nemți și italieni și că nici unul din aceste popoare nu doresce nici Francia, nici Italia, nici Germania cea mare, căci toți se află deopotrivă bine, toți sunt considerați unul ca altul, toți cântă în scoalele lor imnul poporului sau alte cântări naționale, — fără ca să vătenește urechile celuilalt, cum bunăoară ar vătăma „Deșteaptă române“ al nostru urechile, celor ce strigă: „Itt az idő, most vagy soha!“ — Greșita și condamnabilă e procederea celor ce nu văd, că barem acum în momente de sărbătoare, când monarchul vine la noi să ne vadă pe toți, ear nu numai pe unii, pe cari și mai vede și prin Budapesta și prin Viena, ne ignorează, și avem firma convingere, că sufletul și inima cea nobilă a Maiestății Sale se va umplă de măhnire și indignație, când va vedé, că cel mai numeros popor din Transilvania este mai puțin reprezentat în deputații, ce au să aducă omagiile lor monarchului. Este trist, că ungurii văd numai păna dinaintea nasului, ne asupresc pe toate terenele, încât ne fac viață nesuportabilă.

Va vedé însuși monarchul cu ochii sei, că drepte și juste sunt plângerile noastre, va vedé, că nici la un act de curtuasie nu suntem considerați și nu ni se permite să luăm parte, decum să fim considerați, dacă e vorba de a ne împărtăși și noi de vrăun bine, din multul, ce dăm noi, ce preștăm noi, barem cu un puțin, ce ni s-ar putea da de la masa bogăților, și vădând starea aceasta anormală, va da să înțeleagă puternicilor de aq̄, că nu e bine, că ne măsură dreptatea noastră românilor din Transilvania cu măsura de aq̄.

FOITĂ.

Ceva despre poesie.

(Urmare).

Dacă în descrieri a diecitivele și a verbele sunt o *necessitate*, căci numai prin aplicarea lor se poate croi o adevărată descriere, tot un astfel de rol — ca să nu dicem poate și mai mare — joacă epitele la facerea unei poesii. Ele insuflă fantasia autorului, prin urmare și productul fantasiei sale. Si cu cât mai multe și mai potrivite „epitele ornante“ vor împodobi substantivele, cu atât e mai mare siguranță în succesul producătorului.

Fenomenul acesta se observă încă și în cele mai vechi stihuri, și cu atât de mai mare necesitate este el astăzi în nemărginita „abstracție“. Si acest fenomen e de tot firesc, pare a-și avea cauza chiar în dispoziția sufletului nostru, cu alte cuvinte, în dispoziția conștiinții noastre. Nu poți să nu numești p'o copilită: „îngeraș“, „zimbitoare“, „drăgălașă“, — dacă ochiul ca aparatul unei fotografii a intipărit în inima ta chipul ei, dacă o iubesci, — dar tot aşa de bine îi poți atribui alte epite, dacă spre pildă nu să păstrat promisiunea.

Să ascultăm pe poetul Bolintinian în „Fata din Dafin“:

Regina bălae cu dulcele stele
Adorme pe nor!

Sau:

Într-o sală întinsă, printre căpitani
Stă pe tronu-i Mircea încărcat de ani.
Astfel printre trestii tinere, înverdite
Uu stejar întinde brațe vestejite.
Astfel după dealuri verdi și numai flori
Stă bîtrânu munte albit de ninsori.

Béranger esclamă:

Adieu, charmant pays de France,
Que je dois tout cherir
Berceau de monheureuse enfance
Adieu, te quitter c'est mourir.

V. Alecsandri:

Balcanul cel fanatic muncit de aspră ură,
Nu scie să îngrădească selbatica lui gură.

Ori:

Turnul gême în temelie
Ca de aspră vijelie,
Clopotul doigt răsună
Clătinat ca de furtună;
și pe iarba vestejită
Cade crucea aurită,

Revista politică.

În cercurile diplomatice domnește o mare inimioală în privința întâlnirei, ce avea să se facă la Stettin între împăratul Germaniei și al Rusiei. Cel puțin din capitala colosului imperiu de nord se răspândește sciri tot mai multe, că întâlnirea cu greu se va putea face: După cum stau împregiurările de acum, spun scirile, nu se poate aștepta un astfel de pas din partea împăratului Alecsandru. În societățile rusești ar fi privată cu ochi de tot răi o astfel de convenire, de oarece aici nu ardem de dorul unei renoiri a alianții celor trei împărați, sau chiar și al unui antant germano-rus, fiindcă se crede pe aici, că din tripla alianță? numai Germania și Austro-Ungaria au luat smântana, pe când Rusia a avut numai perdeți. În orice casă în cercurile bine informate de aici nu se scie nimic despre o intenție a țarului, ca să facă vizită împăratului german, și multe împregiurări vorbesc, că nici o intenție nu există pentru un astfel de pas. — Comparând acum cele cîteva cîteva scrise neconvenit „Kölnische Zeitung“, despre referințele între Germania și Rusia și luând în considerare și alte fenomene, venim la convingerea, că în adevăr s'a proiectat o întâlnire a ambilor împărați, dar acum împăratul rusesc nu-i dispus a o să efectueze.

In legătură cu acestea putem de altfel aduce și o enunțare din Berlin adresată diarului „Pester Lloyd“. Diarele austro-ungare au provocat în Berlin o impresiune deosebită de ciudată. Ele din cauza atitudinei Germaniei în cestiunea afacerilor bulgare afirmă, că există un fel de răceală între Germania și Austro-Ungaria. Tot ele pretind, că principalele Bismarck s'a întîlescu cu cabinetul din Petersburg, ca să arunce Bulgaria ca pradă la picioarele rușilor, ea monarhia dunăreană să privească aceasta cu indulgență.

Puteam asigura, dic cei din Berlin, că înaltele cercuri politice de aici se uimesc de astfel de assertiuni pline de pesimism; deoarece, sciut lucru este, că persoanele politice, cari se pot lua în considerație, din Viena și B-Pesta sunt bine informate despre politica Germaniei și nu se pot barem un moment îndoîn în loialitatea cabinetului din Berlin. Dar să lăsăm să vorbească faptele, și ele spun: că Germania și acum ca în totdeauna va fi cu credință la programul ei de mijlocire obiectivă și binevoitoare între interesele opuse ale Rusiei și ale Austro-Ungariei. Pesimistii din Viena cu anevoie pot să și dovedească

Sau descriind pe viteazul Ursan:

Om aspru, care dace culcat pe buzdugan,
Ursan pletos ca zimbru, cu peptul gros și lat,
Cu brațul de bărbat, cu pumnul apăsat
E scurt, la graiu năprasnic, la chip întunecos.

Eminescu:

O, vin odorul meu nespus
Si lumea ta o lăsă,
Eu sunt luceafărul de sus;
Ear tu să-mi fi mireasă.
O, vin în părul teu bălaiu
S'anin cununi de stele
P'a mele cercuri să răsai
Mai mândră decât ele.

Cât de sublime sunt aceste versuri, și ce imagini sensibile destăpătă în noi. Numai se înțelege, ideile aperceptive să nu ne lipsească, căci atunci vorba lui Pan: de geaba cântă surdului de jale!

Frumos eslamă Murășan:

Înalță-ți lata frunte.

Cât de mareț se exprimă Lăpădat:

Lăudați-l, că e mare Dumnezeu,
Ce a pădit cu mâna tare pe român poporul seu!

Fie-ne permis a arăta și alte împodobiri, cum se obișnuiesc o multime de falsificatori de versuri

afirmațiunea, că Germania e mai mult în partea Rusiei de cătă în partea Austro-Ungariei. Rușii n'au înaintat cu nici un pas și ori cea imprimare a dorințelor lor se lovesc pe deoparte de barierile tratatului de Berlin, iar de altă parte îi pune stăvila considerațiunea, ce o are Germania, pentru apărarea intereselor vitale ale monarhiei danubiane.

Lumea interesată în cestiunie bulgară așteaptă acum verdictul din Berlin. Se afirmă adeca, că înalta Poartă s'a adresat principelui Bismarck, prin o notă deosebită, ca să mijlocească în privința misiunei generalului rusesc Enroth și să ducă în îndeplinire această sarcină. Făcut-a îndată pașii necesari cancelarii german, de căstiga consumul puterilor, după cum anunță o depeșă din Sofia, nu se scie încă; cel puțin până acum n'au sosit sciri autentice din nici o parte.

În Sofia domnește mare îngrijire, că principelui Bismarck i-ar putea succede să câștige pe diferențele puteri pentru proiectul rusesc. Cei din Sofia însă nu desperează și se pregătesc chiar și pentru a opune rezistență. Regimul bulgar a hotărât, ca pe generalul Ernroth să-l opreasă la graniță, decumva va veni în uniformă. Ministrul president Stambuloff a declarat mai multor reprezentanți străini, că Bulgaria în cas de lipsă va apuca și armele.

Punctul mai interesant însă încă nu-i deslegat. Nu se scie pași-va generalul rusesc cu programul original, ori va veni cu un alt program. Cumă Turcia se învoiesc cu mergerea generalului nu mai incapă îndoială. Tot așa de neclar e, ce va face Rusia, dacă bulgarii vor alunga pe generalul rusesc peste graniță. O scire foarte sensațională aduce „Jurnalul de Débats“, ce se poate aplica aici. Din București adeca i-să telegrafat numitului diar, că în Odessa se pregătesc lucruri mari. În 30 și 31 August a sosit acolo cu năile o divisiune completă de infanterie, cu cavalerie și artillerie, pentru a merge la Sevastopol. După ce vor manevra și acolo câteva zile, se vor întoarce earăși la Odessa.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Himbav, în August, 1887. Dle redactor! Înăuntrul 6 August „Schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Christos“ și înăuntrul nascerei Majestății Sale, a fost serbată de creștinii comunei noastre cu cea mai mare evlavie. Creștinii cu mic cu mare au mers la biserică, ca să audă minunata schimbare a Domnului nostru Iisus Christos, și rugăciunile pentru Augustul nostru monarch.

După finirea serviciului divin să retragă fiecare pe la ale sale, ducând în inimă simțeminte de evalvie către tatăl ceresc și fidelitate către înaltul Tron. Timpul era frumos și oamenii petreceră vorbind despre sărbarea zilei. După prânz deodată schimbându-se timpul, ne pomenim cu un vînt de tot vehement. Vîntul era atât de înforător, încât resturna coperile clădirilor și rumpea pomii din rădăcini. Trebuie să fac amintire despre aceasta înțemplantă neașteptată, fiindcă ne-a causat pagube foarte mari.

Comuna noastră, domnule redactor, e înzestrată cu o mulțime de pomi de tot felul, și în anul acesta fiecare grădină a fost binecuvântată de Domnul cu o mulțime de poame, și bucuria era mare între oameni, căci fiecare credea, că prin aceasta și va mai ajuta năcăzului și trebuințelor de toate zilele, și nu va mai fi nevoie să se vinde tot numai din grâu și cuceruz.

ale făură și ale espune și pe cari de multe ori le audim să intârziu-se, mai ales în scoalele noastre:

Era noaptea intunecoasă

Alba lună luminând,

Era valea recoroasă

Glas de bucium răsunând.

Poate-se închipui o compoziție mai monstruoasă: logică, limbistică și ori cum o vei numi:

„Noapte intunecoasă, și alba lună lumina“; aici se vede drept geniu de a rima sau mai bine să spune neadeverul.

Cu cătă grație cântă însă Alecsandri:

Latina gintă, e regină

Întrale lumii ginte mari;

Ea poartă în frunte-o stea divină

Lucind prin timpii seculari.

Menirea ei tot înainte

Măreț îndreaptă pașii sei;

Ea merge în fruntea altor ginte

Versând lumină în urma ei. —

Latina gintă-i o virgină

Cu farmec dulce, răpitor,

Strenu în cale i-se închină

Și pe genunchi cade cu dor.

Dar și în celealte fructe ale economiei suntem binecuvântați de Dumnezeu, căci secerișul a fost bogat și timpul ne-a favorizat de l'am adus în pace acasă. Vîntul acesta atât de vehement a zădărnicit însă multe din speranțele economilor.

Acesta se referă la comuna noastră, audim însă, că în alte părți s'ar fi făcut pagube și mai mari, cu deosebire în edificii.

După ce am premis acestea, permiteti-mă dle redactor, să dic ceva și despre alt obiect, despre care s'a făcut amintire și în „Telegraful Român“ Nr. 80 și adeca despre fundațiile scolare. — Membrii parochiei noastre gr. or. încă în diua de sf. Petru și Pavel a luat o decisiune privitoare la înființarea unui fond scolar, fiind indemnata la aceasta de P. O. D. protopresbiter Sabin Piso, care a fost în aceea di în parochia noastră anume spre acest scop. Decisiunea aceasta s'a pus pe hârtie și a subscris-o toți cății au fost prezenti afară de unul sau doi. Cuprinsul ei pe scurt este, a se folosi un pămînt communal sau prin esărîndare sau prin lucrarea lui de toți locuitorii comunei, și venitul lui anual să se capitalizeze până atunci, până când acel capital va aduce atât de interes anuale, încât să se poată acoperi salariul învățătoriului și alte trebuințe scolare.

Această voință și decisiune a credincioșilor bisericiei noastre gr. orient. a stârnit sănge rău în frații nostri gr. cat. Si pentru ce? Li se face vrăo nedreptate, sau doară ne facem fundațiune nouă și ei sunt închiși dela ea? Nu, — căci prin folosirea acestui pămînt spre scopul indicat nu sufere de loc comună, ear gr. cat. se vor împărtăși asemenea cu cei gr. orient. de binefacerile acelei fundațiuni, căci scoala o avem la olaltă, înțeleg instrucținea dar nu și edificiul, căci acela e numai al gr. orientarilor și aceasta așa va trebui să și rămână; abia suntem în stare să o susținem la olaltă necum să zidim două scoale. — Li s'a spus gr. cat. că la fundațiunea scolară și ei vor avea parte, dar în zădar, căci fruntașii lor au agitat pe toți aceia, cari nu au luat parte la aceasta hotărire și i au indemnata să o nimicească. In urma acestora mulți și din cei ce s'au învoit odată la înființarea fundațiunii, s'au crezut seduși de protopopul și începeau să credă, că s'a făcut numai ca protopopul să aibă de unde și trage diurane, când vine în parohie. Ce era de făcut alta, decât să ținem o a două consultare, la care am invitat și pe gr. cat. în frunte cu preotul lor.

A venit și preotul lor și iată ce a dispus: atunci ne învoim noi gr. cat. la înființarea unei fundațiuni scolare, când ne vom face parte în edificiul scoalei și în comitetul parochial gr. ort. care este totodată și scaun scolar. Dar pretensiunea aceasta a lor a rămas nucă aruncată în părete, căci poporul în majoritate s'au învoit, ca să se facă, după cum s'a amintit mai sus și s'a luat dispoziții ca aceasta hotărire să se pună în lucrare.

De asemenea și reprezentanța comunală, vădând voința poporului, a luat concluzie tot în sensul arătat mai sus. În modul acesta credem, că deși poate noi nu, dar copii sau nepoții nostri vor ajunge să se aibă un frumos capital, din care să se acopere toate trebuințele scolare. — O calamitate din cele mai mari pentru progresul nostru cultural este rumperea noastră în două confesiuni, căci de căte ori o parte voiesc să ajungă la un scop sublim cu mijloace comune și mai lesnioase, ceiajaltă se opune și zădărnicesc. În zădar susțin gr. cath. că unirea ar fi fost factorul principal la răspândirea luminei în popor român, căci în prezent ia ne dovedesc chiar contrariul. Dovadă și încercarea noastră, care în loc să fie îmbrătoșată cu căldură de frații noștri gr. cath. ea a fost respinsă cu cea mai mare

indignație. Dar cu toată resistența preotului și a altor revoitori ai progresului nostru, totuși chiar și dintre parochieni gr. cath. mulți s'au învoit și a subscris protocolul acestei hotărâri.

Dea Dumnezeu ca să dispară acest rău dintre noi și să ne uităm mai cu drag unul la altul, lucrând cu puteri unite la edificiul culturii, unicul sub care ne mai putem adăposti.

Inițiatorul.

Raportul

comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în decursul anului 1886.

Încât pentru învățătoare, comitetul a preferit a alege, pentru acum, numai una, ear postul de directoră a internatului, ca unul, ce are însemnatatea pentru întreaga desvoltare ulterioară a scoalei și a internatului, l'a oferit dominoarei Elena baronesa Pop. În fine în legătură cu dispozițiile §. 57. Art. de lege XXXVIII din 1868 și cu cele normate în ord. ministerială ddto 26/8 1877 Nr. 21678 II comitetul s'a adresat la veneratul consistoriu archidiocesan din Sibiu și la veneratul ordinariat din Blaș pentru comunicarea unui plan de învățămînt din religiune și morală pentru scoala civilă, precum și pentru numirea persoanelor încredințate cu predarea acestui obiect de învățămînt.

Acesta terminat, se desipse și terminul deschiderei scoalei pe 15 Septembrie n. 1886, aceasta în deosebi în vedere hârtie inspectoratului reg. ung. de scoale al comitatului Sibiu ddto 27/8 n. 1886 Nr. 905/1886, prin care dispune, că deoarece statutul de organizare și planul de învățămînt al scoalei s'a prezentat din partea comitetului administrativ al comitatului în 8 August 1886 la în. ministeriu, cu deschiderea să se aștepte până la 8/9 n. pentru a se susține astfel timpul de 30 de zile pentru eventualele observări ale autorității superioare.

Observăm la acest loc, că pentru a face o înlesnire părinților, cari ar dori, ca și în cursul celor 4 clase primare să se facă tot în limba română, comitetul a adăpostit în edificiul scolar, pe lângă anumite condiții bine precise și acceptate de ambe părți, și scoala primară, susținută de reuniunea femeilor române din Sibiu, pentru de a da instrucținea primară recerută, oferind în internatul Asociației și elevilor acestei scoale îngrijirile trebuințoase, întocmai ca și elevilor scoalei civile și în aceleași condiții.

După premergerea actului ritual obișnuit, scoala și internatul se deschise în sfîrșit la terminul indicat mai sus, la 15 Septembrie n., funcționând deocamdată până la împlinirea unor formalități, respective până se va fi satisfăcută condițiunile prevăzute în §§. 17 și 103 ai Art. de lege XXXVIII din 1868 conform esmisului înalt. ministeriu reg. ung. de culte și instrucție publică ddto 4 Faur a. c. Nr. 1948 ca scoala civilă de fete cu caracter privat fără dreptul de publicitate.

Atât statutul de organizare cât și planul de învățămînt au primit aprobarea autorității superioare, și astfel comitetul a putut cu plăcere constata, că din aceasta parte scoala întemeiată de Asociație e pe deplin asigurată.

Întărea, cu care în cele din urmă a trebuit să se facă dispozițiunile pentru deschiderea scoalei, și necesitatea, în care comitetul s'a aflat de a face dispozițiunile cu privire la conducerea scoalei cu abatere dela prescrierile statutului aproape în ora din urmă, a îngreunat pregătirea în toată linia a tuturor afacerilor scolare, astfel, că chiar după deschiderea scoalei a trebuit să se facă lucruri, care ar fi fost să fie terminate înainte de deschidere.

Aceste greutăți învinse, s'au ivit în curând după deschiderea scoalei altele. Scoala întemeiată de Asociație, find cea dintâi de categoria aceasta la noi români de aici din patrie, au fost lipsită de sprințul cel dău experiențele anterioare, și de tradiționi pedagogice bine întemeiate, cari să-i servească de îndreptar la începerea și continuarea lucrării sale; apoi săracia literaturii noastre scolare etc. au contribuit la îngreuna lucrarea.

Zelul însă și abnegația delegatului Asociației Dr. D. P. Barcian, care după cum am amintit, a fost însărcinat a conduce scoala în calitate de director onorar, apoi zelul laudabil și diligența, cu care corpul profesoral s'a năzuit a-și îndeplini chemarea, au făcut să dispară încetul cu încetul toate greutățile atinse mai sus și rezultatele îmbucurătoare, ba pentru începutul lucrarii surprinse chiar, au dovedit așeva, că scoala Asociației și în direcția aceasta este asigurată, și că susținătorii pot primi cu liniște în viitorul ei.

Asemenea scoalei ca atare a fost la culmea misiunii și internatul împreunat cu ea.

Disciplina, ordinea și curățenia, ce au domnit în internat, au făcut conducețoarei aceluia, dominoarei Elena Br. Pop, toată onoarea. Mersul regulat în funcționarea scoalei și a internatului, și rezultatele surprinse obținute în primul an scolar cu privire la scopul, ce se urmăresc: de a da elevilor o cultură generală, decât care mai întâi nu se poate da femeii în scoalele existente în patrie, a le oferi ocazie pentru căștigarea de cunoștințe folosite în ceea ce privesc practica vieții, și, ceea-ce este mai pre sus de toate, de a le da o crescere în conformitate cu cerințele vieții poporului român în limba română, toate ace-

Frumoasă, vie, zimboioare
Sub ceriu senin, în aer Cald
Ea se oglindă în splendid soare
Se scaldă în mare de smarald. —
Latina gintă are parte
D'ale pămîntului comori
Si mult voios ea le împarte
Cu celelalte a ei surori.
Dar e teribilă în mănie,
Când brațul ei liberator
Lovesce în cruda tiranie
Si luptă pentru al ei onor. —
În înăuntrul cea de judecată,
Când față în ceriu cu Domnul sfânt,
Latina gintă a fi întrebăta
Ce ai făcut pe acest pămînt?
Ea va răspunde sus și tare:
„O Doamne, în lume cât am stat
În ochii sei plin de admirare
Pe tine te-am reprezentat!“
(Va urma.)

Raportul

comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în cursul anului 1886.

În ședințele sale comitetul a făcut dispozițiunile pentru execuțarea concluzelor adunării generale, pentru folosirea sumelor votate în buget cu privire la administrație, la sprinținarea de studenți și învățătorii de meserii, pentru foia Asociației și pentru scoala de fete, rezolvind în același timp și curențile intrate. Sumele votate în buget de adunare generală, pentru anul 1886, după cum onorata adunare generală se va convinge din răjiocinii alăturat, s-au folosit întocmai indigitarilor primite. Stipendiile conferite în anii premergători s-au lăsat în folosirea respectivilor stipendisti și ajutorați, cari n'au terminat încă cursul învățăturei, dar au dovedit progres îndestulitor și purtare morală corespunzătoare, ear încă pentru stipendiile devenite vacante în anul 1886 și pentru ajutoarele date în favorul învățătorilor de meserii din partea societății „Transilvania“ s'a escris concurs și ele au fost conferite tinérilor însemnați în conspectul alăturat, la acest raport.

Din spenziile amintite mai sus unul de 20 fl. din fundație „Tofaleana“, menit pentru tineri descendenți dintr-o familie din fosta comună „Tofaleu“, cari ar voi să se aplice la meserii, nu s'a putut conferi din cauza, că unicul concurent, ce s'a prezentat, n'a întrunit condițiunile stipulate în concurs, și astfel suma acelui stipendiu s'a adaus la fond.

Însemnăm mai departe tot cu privire la acest obiect, că din stipendiile devenite vacante în cursul anului 1886 nu s'au mai conferit, nefind provădute în cadrul bugetului votat de adunarea generală dela Alba-Iulia din anul 1886 și anumit un stipendiu de 100 fl. menit pentru studenți dela scoalele reale, un stipendiu de 100 fl. menit pentru studenți dela scoalele comerciale și în fine două stipendii de căte 100 fl. menite pentru ascultătoare de pedagogie, toate din fondul Asociației, fiind a se reduce înțelesul concluzelor adunărilor generale din anii trecuți în special a celei dela anul 1883 din Brașov împărțirea de stipendii la fundaționile speciale; s'a creat însă de altă parte și conferit un stipendiu nou de 40 fl. v. a. din „fundațiea reprezentanților frații Radu și George M. Riureanu.“

Ajutor s'a putut da în anul 1886 numai într'un singur cas. Din crucea făcute în bugetul anului 1885 la poziția pentru spese neprevădute s'a votat adeca studențului în drepturi, Ilie Cismașiu, fost cancelist al Asociației, sumă de 60 fl. v. a. pentru înlesnirea studiilor sale. Toate celelalte cereri pentru ajutorarea scoalelor și privaților, mai ales studenților, între acestea și cele transpuze de către adunarea generală din anul 1886, comitetul s'a văzut necesitat de rezolvare de astădată în mod negativ, în deosebi în considerarea speselor, ce le-a avut cu ajustarea edificiului scoalei de fete și cu provederea învățământului în aceea scoală, precum și cu întocmirea corespondențăoare a internatului împreunat cu acest institut, spese, a căror mărime, după cum e ușor de înțeles, nu s'a putut provadă dela început.

În cauza lăsămintelor Asociației transilvane încăpendente, comitetul continuă a sănătățe evidență recerută și a urmării rezolvirea căt mai grabnică a celor.

Însărcinări primite în cauza fundației scoalei centrale române, care ar fi să se înființeze în Gherla, comitetul a satisfăcut prin căștigarea datelor necesare despre aceea fundație, din care rezultă, că aceleia nu obligă pe Asociație și pe comitetul ei la nimic și că afacerea nu cade de loc în competența comitetului Asociației.

II.

Edificiul scolar ridicat și pus sub coperiș în cursul anului 1885 apoi peste earna anilor 1885—1886 lăsat în stare crudă, pentru ca să se svânte pe deplin, a fost în cursul anului 1886 cu totul terminat și toate celelalte pregătiri astfel înaintate, încă comitetul a putut lua toate dispozițiunile necesare pentru deschiderea scoalei împreunate cu internat a Asociației.

Înca în ședința sa ordinară din luna lui Iunie comitetul conformându-se, în urma îndelungatelor pertractări asupra acestui obiect, prescriselor art. de lege XXXVIII din 1868, cap. IV §. 16 lit. b, și cap. V §. 67 și acceptând sistemul unei scoale civile cu 4 clase, în care copile vor avea să între după-ce vor fi terminat cursul elementar de 4 clase, a stabilit în mod definitiv statutul de organizare, precum și planul de învățământ, conformându-l pe cest din urmă legii statului și ordinării mai înalte, a stabilit în fine bugetul scoalei și condițiile pentru primire în scoala civilă în conformitate cu dispozițiile legilor regnolare, apoi amenunțele pentru primirea în internat și darea, pentru acum, în întreprindere în ceea ce privesc alimentarea elevelor interne și a personalului de supraveghiere și de servicii.

În legătură cu statutul de organizare s'a instituit pentru afacerile de învățământ personalul didactic, de camdată trei învățători în persoanele lor: Enea Hodoș, Septimiu Albini și Sabin P. Barcian, toți cu studii academice, și o învățătoare în persoana domnișoarei: Aurelia Filipescu.

Vădend comitetul, că nici unul din concurenții luati în considerare la numire, nu întrunesc condițiunea necesară, pentru a-i se încrede conducerea scoalei, și având în vedere, că în conformitate cu statutul de organizare al scoalei, un delegat al comitetului are să poarte inspectiunea asupra tu-

turor afacerilor de scoală și de internat, a numit pe membrul suplent al comitetului, secretariu II. al Asociației și profesor la seminarul Andreian din loc, Dr. D. P. Barcian, delegat al comitetului în afacerile scolare și ale internatului cu caracterul și de director onorar al institutului pentru anul scolar 1886/7.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Deputațiuni) Comitatul Făgăraș va saluta pe Maj. Sa la Cluș prin următorii domni sub conducerea comitelui suprem Mihail Horváth: Daniil Grămoiu, Ioan Turcu, Dr Stefan Popp, Alecsandru Micu, Ilariu Duvlea, C. Panczél, Dr. Nicolau Motoc, Antoniu Boér, Alec. Ullman, L. Policarp, Eugen Simon, Mich. Wolf, Ios. Rottler, Fr. Schreiber, Mihai Tibald, Iuliu Dan, Nicolau Garvin, Ios. Pușcariu, Toma Gal, Alec. Belle, Dr. Janeu Mețian, Alec. Cosy, Basil Stanciu, Anton Keresztény Dr Andrei Micu, Iuliu Benedec, Iosif Zaharia, Gabriel Cornea, Em. Herszényi, George Boér, Nicolau Chioran, Fr. Abraham, Teodor Max, I. Fleissig, Iul. Kónczey, Pavel Bretei, George Borzea, Nic. Borzea, Ioan Dan, Nicolau Pinciu, Maximilian Recean și Dr George Szabo.

* (Inscrierile la universitate) La universitatea Francisc Iosif din Cluș durează inscrierile pentru I semestrul al an. scol. 1887/8 din 1 până în 12 Sept. Din 12—15 incl. numai cu concesiunea decanului facultății, din 15—23 inclusive numai cu concesiunea rectoratului, ear cele ulterioare cu concesiunea ministrului. Cei ce sunt în serviciul activ militar se pot inscrie până în 5 Oct. In B-Pesta durează până în 12 Sept. până în 16 cu concesiunea decanului, din 16—24 cu a rectorului și cele ulterioare numai cu concesiunea ministerului de instrucție publică.

* Ministrul de resbel din România a adresat prefectilor o circulară, ca să înscrive pe tablele de recensiune pe toți tineri cu vîrstă dela 21 până la 30 de ani, cari pretind, că sunt supuși străini, și cari n'au mai fost înscrise nici odată, sau cari au fost scutiți, fie pe baza simplei prezentări a pașapoartelor ori matriculilor, fie în urma declarațiunilor date de dênsii, că sunt supuși străini.

* (Aviz) La redacționea noastră se poate da informație în privința unei umbrele pentru dame, aflate cu ocasiunea petrecerii de Marți d. m. în Dumbrava.

* Comitetul permanent al adunării comitatene din comitatul Sibiu, a hotărât în ședința din 31 Aug. ca să se aleagă o deputație de 10 membrii, cari să aducă omagiile Maj. Sale la Cluș. Adunarea comitatene din 7 Septembrie va avea să aleagă această deputație.

* (Anunț) Se aduce la cunoștința tuturor onorabililor părinți, cari doresc a-si înscrive copii la scoala capitală gr. or. din Veneția inf. pentru anul scolaristic 1887/8, cumcă inscrierile se vor face cu începutul lunei lui Septembrie a. c. st. v. la direcționea scoalei amintite în Veneția inferioară, ear prelegerile se vor începe după aceea conform Normativului scolaristic.

Și pentru ca acest anunț să ajungă la cunoștința fiecărui locuitor, cu deosebire din cercul scoalei capitale amintite, sub semnatul am onoare a rugă cu tot respectul pe onorabili domni parochi gr. or. din cercul respectiv și adeca din comunele: Mateiș, Bogata Olteană, Fântâna, Cuciulata, Lupșa, Comana infer. Comana super. Veneția infer. Veneția sup. Părău, Grid, Perșani, Șinca nouă și Șercaia, ca să binevoiască a publica fiecare în biserică sa parochială acest anunț, pentru că astfel conformându-se cei interesați după el, cauza învățământului să nu suferă.

Veneția inferioară, în 15 August, 1887.

Ioan Capătă,
inv. dir.

* (Convocare) După §. 18 a statutelor „Reuniunei femeilor române“ din Abrud, Abrudsat și jur pentru înființarea unei scoale române de fete în Abrud, — se convoacă adunarea generală a acestei reuniuni pe 8/20 Septembrie 1887 la 3 oare d. p. în localul subscrisei; la care adunare se invită a lua parte toți membrii precum și aceia, cari se interesează de ajungerea scopului acestei reuniuni.

Abrud 18/30 August, 1887.

Ana Gall,

președintă.

* (Divorțul părechei regale din Serbia) „Epoca“ scrie: condițiunile asesei despărțiri au făcut obiectul unei convențiuni, semnată de ambele părți, și prin care, pe de o parte Regina Natalia se angajează a nu reintra în Serbia pe căt timp soțul seu se va afla pe tron, ear pe de alta regele Milan lasă pe printul moștenitor sub îngrijirea reginei până la majoritatea constituțională a A. Sale. Regina se obligă încă a face ca printul moștenitor să

fie condus lângă părintele seu, ori de căte ori acesta va voî să-l vadă, însă nu pe teritorul sârbesc. Regele lasă în dispoziționea reginei tot venitul măestral al ei și osebit ii va servî o pensiune pentru educaționea moștenitorului.

* (Diar nou) După cum se anunță, L. Ürmössy are de gând a scoate un nou diar cotidian politic, lipsit de colorit de partidă. Noul făt se va chama „Erdély Hiradó“.

* (Iubileul Papei) — De oare ce membrii clerului unguresc și ai societății distinse catolice voesc să participe personal la iubileul papei Leo XIII, s'a decis, ca la 8 Decembrie să se aranjeze un convou de pelegrini la Roma, la care au de gând să participe ca la 500 de persoane. În urma invitației directorului de seminar din Budapesta, Wolafka, se va ține acolo o întrunire în această afacere în săptămâna viitoare.

* (Pretențios) De curând a murit șeful Mormonilor; reposatul a lăsat un testament, prin care exprimă ultima sa dorință atingătoare de înformare: voiu ca cadavrul meu să fie bine spălat, îmbrăcat în rufe desevărit nouă; cu botine lustruite nepurtate, c'un frac negru nou, cu o cravată nouă elegantă, cu o giletă nouă, cu pantaloni negri noi; afară de aceasta cer ca corpul meu să fie împodobit cu ceasornicul și lanțul meu de aur, cu nasturile de cămașă de aur.

Voi să fiu depus într-un cosciug mare și spațios, pe o saltea de lână, capul pus pe o perină de pufo și corpul meu acoperit de o plapomă de mătase pe care toate soțiele mele să brodeze cu mânele lor cu fire de aur monogramul meu. Să mi se pue în buzunar portofolul meu cu banii, ce se vor găsi într'ensul. Asemenea să se depue în cosciug și ceva de mâncare.

* (Țarul Petru I) Alecsandru Kikin, consilier rus de admirabilitate, crescut la curtea țarinei Eudocia din Moscova, avea o ură ascunsă contra familiei țarului, pe care că fusese rău tractat, și de aceea a încercat să asasineze pe țarul Petru I. Ca fost camarad de joc al țarului, el s'a folosit de libertatea de a pătrunde și noaptea în iatacul monarhului spre a-si executa planul. Într'o noapte se apropiă, cu un pistol în mână, de patul țarului și țântind spre pieptul acestuia, trase, dar arma nu luă foc. El încordă cocoșul din nou, dar pistolul îl mișcă din nou. Monarhul se deșteptă. Însă Kikin nu își perde prezența de spirit, ci cădu în genunchi și dise cu voce firmă: „Sunt trimis de Dumnezeu, spre a-ti face cunoscut, că stai sub protecția divină. Vezi acest pistol, cari nici odată nu m'a mișcat și acum de două ori n'au luat foc, când am tras spre pieptul teu.“ Fără să răspundă, Petru se scula încoate și începe să umble prin casă pe gânduri. În fine se opri, măsură cu ochii pe asasin și dise: „Trimisii sunt inviolabili, Dumnezeu căreia me încred acum, să te ierte!“

* (Bibliografic) Rumänien, eine Darstellung des Landes und der Leute von Rudolf Bergner. Mit 26 Illustrationen un einer Karte. Breslau 1887 I. U. Kern's Verlag (Max Müller). Prețul 10 Marce. — Asupra însemnatului și interesantului op vom reveni.

Cine afiră și caută a combate leacurile solide ale poporului, nu face și celor săraci serviciu. Încă de când ne aducem aminte s'au aflat mijloace, cari în fiecare familie s'au folosit ca medicamente casnice. Cu progresul științei sau mai adauă și îmbunătățiri și astfel în locul alifiei ciobănești și a „beuturei femeiei bătrâne“ s'au introdus mijloace, cari au fost esaminate și recomandate de experți. Cu deosebire de mulți ani folosesc publicul cu plăcere pilulare de Svitza ale farmacistului R. Brandt. Cele dintâi autorități medicale și sute dintre medicii practici le-au recomandat ca cele mai plăcute, sigure și nevătămoare mijloace vindecătoare. Nimenea să nu se încreadă gurilor rele, ci să facă o încercare cu pilulare de Svitza — cari se pot căpăta în farmacie o schatue 70 cr. — și va legitima judecata medicilor.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Septembrie n. 1887.

	Vienna	B.-Pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	100.85	100.75
Renta ung. de hârtie	87.50	87.40
Imprumutul drumurilor de fer ung.	150.75	150.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.25
Obligațiuni ung. de rescumpărare decimei de vin	104.75	100.—
Sorți ungurești cu premii	121.50	121.50
Sorți de regulare Tisei	124.60	125.—
Renta de aur austriacă	112.80	112.75
Sorți de stat dela 1860	136.50	136.—
Achiziții de bancă austro-ung.	885.—	884.—
Achiziții de bancă de credit ung.	287.50	287.25
Achiziții de credit anstr.	283.30	283.40
Scriuri fonciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5.91	5.92
Napoleon	9.95	9.93
100 marce nemțesci	61.50	61.45
London pe (poliță de trei luni)	125.60	125.70

Nr. 190. [1658] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorescii la scoalele populare gr. or. din comunele mai jos însemnate din tractul protopresbiteral al Clușului, se scrie concurs cu termin de 20 de dile dela prima publicare.

1. Agribiciu, cu salar în bani 67 fl., bucate 20 mere mari, loc arătoriu și de cosit, venitele cantorali prețuite în 113 fl., quartir și lemne de foc pentru învățători și încălditul scoalei.

2. Bedeciu, cu salar de 200 fl. din repartiție pe popor, quartir și lemne de foc pentru învățător și scoala.

3. Cara, cu salar de 200 fl. în cari să compută banii repartitați pe popor, folosirea locului arător și de coasă, și quartir în edificiul scoalei.

4. Călian, cu salar de 200 fl. din repartiție delă popor, și quartir în edificiul scoalei.

5. Mănesturul ung., cu salar de 200 fl. din repartiție și quartir liber în edificiul scoalai.

6. Mociu, cu salar de 200 fl. din repartiție pe popor.

7. Panic, cu salar de 200 fl. din repartiție și quartir în edificiul scoalei.

8. Someșfalău, cu salar de 100 fl. din repartiție și quartir în edificiul scoalei.

9. Someșul-rece, cu salar de 120 fl. banii și 80 fl. din bucate, dile de lucru, loc arătoriu, grădină de legumi, pentru cari învățătorul e îndatorat a face și serviciul cantoral.

10. Sebeșul-mare, cu salar de 250 fl. delă popor, plătiți în cuartale, quartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din acestea posturi, au a-si așterne suplicele de concurs instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la terminul sus indicat.

Cluș, 10 August, 1887.

Oficiul protopresbiteral în conțelegeră cu comitetele parochiale.

Vasiliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 225. [1659] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătorescii, delă scoalele confesionale gr. orientale române din comunele mai jos însemnate, devenite vacante, în protopresbiteralul Ungurașului, se scrie concurs cu termin de 30 de dile dela prima publicare.

1. Bălan, cu salar de 276 fl. v. a. grădină de $1\frac{1}{2}$ juger, pomăt, fenea și arător, lemne de foc 2 orgii și quartir liber în edificiul scoalei.

2. Dol, cu salar de 90 fl. v. a., 40 vici de cuceruz vica vechiă, lemne de foc 2 orgii, și quartir în edificiul scoalei și grădina de legumărit.

Doritorii de a ocupa vreunul din acestea posturi, au a-si așterne suplicele instruite în sensul statului organic, la subsemnatul oficiu protobresbiteral, până la terminul sus indicat, — posta ultimă Hidalmás.

Fizes St. Petru, 14 August, 1887. În conțelegeră cu comitetele parochiale respective.

Petru Rosca,
protopresbiter.

Nr. 53. [1657] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător, la scoala poporala din comuna Runcșor cu filia Vica, în protopresbiteral Iliei-mureșene, se scrie concurs cu termin până la 20 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele:

1. 120 fl. v. a. în bani; 2. 120 ferdele (à 16 cupe vechi), jumătate grâu și jumătate cuceruz în boambe;

3. 3 stângini lungi □ lemne, de unde are a se încăldi și scoala; 4. folosirea grădinei scolare și quartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă următoarele documente: a) Atestat de moralitate și puritate bună.

b) Testimoniu scolar, că au absolvat preparandia în toată regula și că poșede atestatele de calificare recerute prin legea scolară.

c) Atestat medical cum că este deplin sănătos.

Alesul învățător are pe rând să tină strană într-o biserică și cealaltă în intreg anul scolar.

Concursurile instruite în modul arătat sunt să se substerne la P. O. oficiu protopresbiteral în Ilia mureșeană până la terminul mai sus indicat.

Comitetul scolar gr. or. în conțelegeră cu P. O. Domn protopresbiter tractual.

Runcșor, 18 August, 1887.

Ioan Iacob,
pres. com. scolar.

Nr. 1001.

[1658] 1—3

CONCURS.

Pentru două posturi învățătorescii dela scoala gr. or. din Poplaca, anume: postul pentru clasa I și II, se scrie concurs cu terminul 19 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt.

Pentru învățătorul clasei I, 210 fl. 3° de lemne, quartir în edificiul scoalei; pentru învățătorul clasei a II 250 fl. 3° lemne, quartir și folosirea grădinii scolare. Salariile în bani se eliberează anticipativ în rate treilunare.

Invățătorul clasei prime e obligat să tină strana în dumineci și sărbători; ear al clasei a doua a provede instrucțiunea în scoala de repartiție.

Reflectanții au să-și prezinteze petițiunile sub-semnatului în terminul indicat, fiind totodată poftiți să prezinte la biserică din Poplaca înainte de alegere.

In conțelegeră cu comitetul parochial concernent.

Sibiu, 21 August, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 315.

[1659] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorescii dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate, se scrie concurs cu terminul 20 de dile dela prima publicare.

1. Făgărăș, cu salar anual de 150 fl. în bani gata solvibili în rate lunare anticipative, folosirea a două grădini scolare și a unei delnițe cu venit anual de 18 fl., quartir liber și 3 orgii de lemne pentru încălditul scoalei și al quartirului. Învățătorul fiind să ca cantor la biserică, va avea o remunerare anuală de 30 fl. v. și venitul dela umblarea cu icoana la Nascerea Domnului.

2. Venetia inferioară, postul secundar, cu salar anual de 200 fl., quartir liber și lemne de foc.

3. Breaza, două posturi, unul primar cu salar anual de 300 fl., altul secundar cu salar anual de 200 fl. pentru amândouă quartir și lemne de foc.

4. Șinca-nouă, cu salar anual de 200 fl. și lemne de foc necesare.

5. Perșani, cu salar anual de 150 fl. în bani și 4 cupe de bucate dela fiecare copil umblător la scoală.

6. Luța, cu salar anual de 120 fl. și lemnele de foc necesare.

7. Sona, cu salar anual de 120 fl. quartir și lemne de foc.

8. Hurez, cu salar anual de 120 fl. quartir liber și lemne de foc.

9. Dridif, cu salar anual de 110 fl. quartir liber și lemne de foc.

10. Venetia-superioră, cu salar anual de 80 fl. quartir și lemne de foc.

11. Riușor, cu salar anual de 80 fl. quartir liber și lemne de foc.

12. Grid, cu salar anual de 120 fl. quartir liber și lemne de foc.

13. Rucăr, cu salar anual de 120 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au să-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare subsemnatul oficiu până la terminul sus indicat.

Făgărăș, 10 August, 1887.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Făgărășului.

Iuliu Dan,
adm. prot.

Nr. 248/887.

[1655] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător în clasa a III-a și a IV-a la scoala capitală din Dobra, se scrie concurs cu termin până la 28 August a. c. st. v.

Salar anual 400 fl. solvindă în rate lunare decursive cu prospectiva de a se încredea alesului eventual și afacerile direcției, după ce va da probă de destocnicie, pentru care va primi o remunerare de 50 fl.

Concurenții au să-și așterne suplicele lor de concurs instruite conform legilor în vigoare §. 122 p. 11 al stat. org. la subsemnatul până la terminul sus indicat. Cei ce vor documenta cunoștință de muzică instrumentală și o pregătire superioară, — vor fi preferați.

Dobra, 24 Iuliu, 1887.

Comitetul protopresbiteral.
Romul de Crainic, I. Popp,
protopresbiter.

Nr. 741.

[1648] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătorescii mai jos însemnate din protopresbiteral Târnavei inferioare, se scrie concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

1. Boian, cu salar 300 fl. anume din repartiție în 2 rate egale: 127 fl. 10 cr.; bucate 161 $\frac{1}{2}$ măsuri de cuceruz à 1 fl. 161 fl. 50 cr., lemne de foc căte vor fi de lipsă, evaluate cu 11 fl. 40 cr., quartir în edificiul scoalei și grădină de legumi.

Concurenții la acest post au să se prezinte în fața locului în o Dumineacă sau sărbătoare până la diua alegere spre a-i cunoaște poporul.

2. Blăsel, cu salar 175 fl. anume: din repartiție în rate egale 150 fl., folosirea unui agru de aproape 2 jugere cu venit de 15 fl., un stângin de lemne de foc în preț de 10 fl., quartir în edificiul scoalei și grădină de legumi.

3. Chesler, cu salar de preste 250 fl. și 50 cr., acest post e impreunat cu cantoratul — și anume:

a) ca învățător: din alodiul communal 20 fl., din fondurile bisericesci 50 măsuri cuceruz à 1 fl. = 50 fl., din repartiție pe popor 80 fl. în 2 rate egale;

b) ca cantor: folosința alor 3 grădini în comună, una cu prunet frumos, cu venit de 25 fl.; — un agru de 1 juger și 783 $\frac{1}{2}$ cu venit la 20 fl. terțialitatea din stola preotului computată minimum 27 fl. 50 cr., dela preste 80 fumuri à 4 cupe cuceruz 20 măsuri à 1 fl. = 20 fl. și căte o cupă must de vin toamna à 10 cr. = 8 fl.

Toate computate la olaltă dau suma de 250 fl. 50 cr. cu prospect de a se imbunătăți stola cantoratului, afară de aceea e în prospectivă căstigarea prin proces a unei vii cantoriale de 50—80 vedre, ce a întablat o pe numele seu defunctul cantor.

Concurenții la acest post au să se prezinte în o Dumineacă sau sărbătoare la biserică, spre a-si arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

4. Deag, cu salar 200 fl. și anume 180 fl. bani, quartir și lemne de foc, computate în 20 fl.

5. Sălcud, cu salar 150 fl. anume: Folosința unui agru de 8 jugere clasa I în o massă, care aduce venit anual de 80 fl. și din repartiție

70 fl. acești din urmă solvindă în 6 Ianuarii și 23 Apriile a fie căruia an.

Doritorii de a ocupa vreunul din acestea stațiuni au să-și așterne suplicele lor, instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat (u. p. Kükülovár).

In conțelegeră cu comitetele parochiale concernente.

Cetatea de bală, la 27 Iuliu, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnava inf.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 209.

[1653] 2—3

CONCURS.

Devenind vacanță parochia de clasa a III-a Dânc, protopresbiteral Ungurașului, pe baza ordinării consistoriale dto 5 Maiu 1887 Nr. 1027 B, se scrie concurs cu termin de 30 de dile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

1. Porțiunea canonica cu grădina parochială și cimitirul 16 jugere, 670 orgii fenea și arătoriu, a căror venit anual s-a constatat în 320 fl. v. a.

2. Birul anual 48 vici cu grăuntele, vica mică, sau 48 fl. v. a.

3. Dile de lucru cu palma 64, luate per 30 cr., aduc suma de 19 fl. 20 cr. v. a.

4. Îngropăciuni și cununiile, luate după anul mijlociu din anii 5 precedenți, aduc venitul anual de 22 fl. 80 cr.

Toate la olaltă cu venitul dela Botezul Domnului și sănătarea pascilor, aduc venitul anual în suma de 412 fl. 20 cr.